

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

ročník 24
december 2014
cena 0,60 EUR

12

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Bez väzenia by moja kniha nevznikla

Anton Semeš (1930) v tomto roku zavŕšil svoje životné dielo. Po tridsiatich rokoch zhromažďovania dokladov o slovenských dejinách vydal knižku *Nie sme tu odvčera*. Tvrdí, že nebyť väzenia, v ktorom získal množstvo kontaktov na vzácných ľudí, jeho knižka by nevznikla. Všetky údaje v nej sú overené a pokiaľ si tým nebol istý, rukopis z rúk nevydal. Autor venoval Slovákom najkrajší vianočný dar, ich vlastnú bibliu, ktorá sa rodila tridsať rokov. Semeša zatkli 9. apríla 1951 a odsúdili 22. februára 1952 na 14 rokov.

NÁŠ ROZHOVOR

Sotva sa dá zabudnúť na okamihy, keď život visel na vláske?

To sa zabudnúť nedá. Z PTP som odišiel na dovolenku a tri mesiace ma nebolo. Mal som železničarsky preukaz, takže som prespával na sta-

Anton Semeš (druhý zľava) pri bratislavskom pamätníku obetiam komunizmu.

Foto Vlastimil Morávek

niciach. Železničari mali na veľkých staniciach nocľahárne pre tých, ktorí končili v noci o druhej, aby do rána mali kde spať. Lebo vlaky ďalej nešli. A kto mal železničarsky preukaz dostal deku, teplo bolo, aj čaj bol uvarený, niekedy aj chlieb a margarín. A nikoho nezapisovali. Preto ma nemohli identifikovať. No po troch mesiacoch chytili celú skupinu, lebo sa našiel jeden zradca. A iba ja jediný som bol obvinený, že som odišiel

k Američanom do Linza cez Moravu, tam som sa vyškolil za agenta a to čítali v Justičnom paláci v Bratislave pred 500 družstevníkmi, ktorí revali - štranek. A keď prokurátor povedal, že som sa vrátil do republiky ovešaný automatmi, guľometmi a granátmi za účelom rozvracania Československej republiky a likvidácie komunistickej strany a žiadal trest smrti, tak dav reval ako zmyslov zbavený.

Pokračovanie na 10. strane

Sme plní očakávania

Možno, že si spolu so mnou vzdychnete, ale ten čas letí. Je koniec roka a my, naša organizácia, nepostúpila o toľko, o koľko som si myslel, že by mohla. Niejaké sľuby sme síce dostali, hlavne v oblasti financií, ale realita len málo pokročila. Nechcem tu predkladať rozpočtovú správu, skôr by som si rád odpovedal na otázku, ako som prispel, ako sme prispeli, členovia, funkcionári k obrode či prosperite našej organizácie a teda aj našej spoločnosti.

Výčitka od vrchnosti – prečo nie sme jednotní, má svoje rácio, ale na jednoduché prečo jestvuje viacej preto. My to vnímame ako rozdelenie už v samotných súdnych obžalobách. Jedni boli obvinení za organizovanú protištátnu činnosť a boj za samostatné Slovensko a druhí za nesúhlas s režimom, prípadne za udania konfidentov (agentov) ŠtB, či iných straníckych funkcionárov. Nakoniec sme si začiatkom novembra podali ruky a zaviazali sa k spolupráci. Bohužiaľ, zatiaľ to nefunguje. Ale sme na začiatku a dá Pán Boh, že bude lepšie.

Podľa ohlasov mala pietna spomienka na bratislavskom cintoríne vo Vrakuni pri centrálnom pamätníku popraveným a umučeným komunizmom dobrú úroveň. Účastníci si vypočuli príhovory (uveřejňujeme ich v tomto čísle v plnom znení), ktoré boli o nich. A o tých našich bratoch, ktorých mená sú na tabuliach pod krížom sv. Jána Pavla II. a o tých 36 našich členoch, s ktorými sme sa v tomto roku navždy rozlúčili.

December nie je len posledný mesiac v roku. Pre nás, muklov, je to aj čas na smutnú spomienku – vianočné sviatky vo väzniciach. Niektorí z nás sme mali šťastie vrátiť sa domov, pokiaľ nám aj ten nevzali. A v kruhu tých, ktorí to tiež nemali kvôli nám ľahké, sme ich spolu prežívali. Už 25 rokov môžeme sláviť Božie narodenie a sviatky rodinnej lásky bez strachu, že nám na dvere zaklope ŠtB.

Arpád Tarnóczy (vpravo) víta Jána Budaja, tvár Nežnej revolúcie.

Foto Vlastimil Morávek

Vianoce sú však hlavne o ľudskej duši a bolo by fajn, keby sme všetci dali pod vianočný stromček dar - „odkaz potomstvu“ o dobe, ktorú sme prežili. Získajme ich na prácu v prospech Slovenska, naučme ich milovať svoju vlasť, naučme ich hrdosti na ľudí, ktorí pre vlasť a vieru obetovali aj svoje životy. Viac nemohli dať na oltár vlasti a preto je našou povinnosťou číť ich obeť a pokračovať v procese budovania prosperujúcej spoločnosti, kde láska k blížnemu, k vlasti, rodine, Bohu bude mať tie najvyššie priority. Je to naša povinnosť aj preto, že sme kvôli tomu už tak veľa vytrpeli.

Ponúkame naše svedectvo a čakáme, že nás štát, na ktorého zrode máme svoj diel, vezme ako „chránených svedkov“ podľa justičných pravidiel. Bohužiaľ, objavujú sa historici, ktorí nás nepotrebujú, majú lepšie pramene, ktoré im a ich učiteľom vyhovujú, lebo ich nepoškodzujú. Oni totiž väčšinou patrili

k oficiálnym nomenklatúram bývalého režimu.

Sme plní očakávania, čo prinesie rok 2015. Ako ho, ak ho prežijeme? Vytrvalí sme vo viere a veríme, že s pomocou Božou ho aj zvládneme. Znovu sme získali niekoľko sľubov, možno, že sa z nich časť aj naplní.

V živote je to už tak, že človek, ak už nevládze, odovzdá štafetu duchom a telom silnejším, mladším, schopným dať transfúziu zachovaniu pamiatky a pamäti národa nami prežitej histórie. Je to už tak, moja a naša generácia „muklov“ je z minulého storočia, ba tisícročia. Vám, ktorým som predsedal, ďakujem za spoluprácu a porozumenie pre nedostatky, za ktoré sa ospravedlňujem. Nedávam zbohom. Vždy, keď budem vládvať, prídem pomáhať, ak to bude potrebné. Váš

Arpád Tarnóczy
predseda PV ZPKO

Modlitba

Všemohúci Bože, ďakujeme ti za našich bratov a sestry, ktorým si dal silu, aby boli verní tebe a tvojej pravde aj v ťažkých okolnostiach a prenasledovaniach. Ty si sľúbil nebeské kráľovstvo tým, čo trpia pre spravodlivosť.

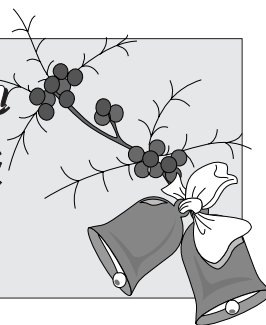
Prosíme ťa za všetkých, ktorých pripomína tento pomník. Prijmi ich do svojho večného kráľovstva spravodlivosti, pravdy a lásky. A daj, nech ich príklad a orodovanie pomáhajú aj nám, aby sme žili pred tebou v zodpovednej slobode a nevzdávali sa jej pred žiadnymi prekážkami ani utrpením. O to ťa prosíme skrze Krista nášho Pána.

František Rábek,
biskup

Biskup František Rábek, ordinár ozbrojených síl a ozbrojeného zboru SR pripravil a predniesol modlitbu za obeť komunizmu. Foto Vlastimil Morávek

Pokojné, radostné prežitie vianočných sviatkov a požehnaný rok 2015 želajú čitateľom Svedectva jeho tvorcovia

Ved' sme si sľubovali lásku...

Spomienka na 25. výročie udalostí, ktoré znamenali koniec totalitného komunistického režimu, mala na Slovensku i v Česku príchut' revolučnosti. V Bratislave bol jedným z organizátorov demonštrácie proti korupcii vo vláde Roberta Fica Daniel Lipšic. Podobne sa angažoval proti vláde Vladimíra Mečiara. V deväťdesiatych rokoch pod heslom slobody slova. Demonštrácie vtedy aj dnes sa konali v Bratislave na námestí SNP a nezabudnuteľne sa na jednej z nich zviditeľnil Ján Čarnogurský slovami: My vás naučíme báť sa! Akosi pozabudol na odkaz pápeža sv. Jána Pavla II., ktorý naopak, Slovákom odkázal: Nebojte sa!

Stalo sa peknou tradíciou, že k ústrednému pamätníku popraveným

a umučeným politickým väzňom komunizmu na bratislavskom cintoríne Vrakúňa sa v Deň boja za slobodu a demokraciu prišiel pokloniť prezident štátu. Tohto roku si Andrej Kiska vybral pamätník pod Devínom, postavený zastreleným na úteku. Politickí väzni

SLOVO SVEDECTVA

Zväzu protikomunistického odboja museli byť zaskočení, keď ich predstaviteľ prezidentskej kancelárie oslovil ako konfederáciu politických väzňov. Po zvolení Andreja Kisku do funkcie prezidenta Slovenskej republiky ho Svedectvo požiadalo o odpoveď na otázku, aký má vzťah k politickým väzňom komunistického režimu. Napriek dvojnásobnej urgencii, nedozvedeli sme sa nič o vzťahu prezidenta k ľuďom, ktorí najviac poznajú cenu slobody.

dy. Prezident štátny sviatok oslávil v Slovenskom národnom divadle bez politických väzňov komunistického režimu. Zato v spoločnosti prezidentov, spomedzi ktorých sa vynímal ukrajinský Porošenko, proti ktorému sa doma dvíha vlna odporu. K pamätníku Brána slobody pod Devínom ani nezavítal.

Nie všetky tváre novembra '89 si zaslúžia poctu. Mnohé sa iba zviezli na vlnu celoeurópskych udalostí. Napokon poukázal na to aj Ján Budaj. Ak sa zabudne na tých, ktorí sa s nasadením vlastného života postavili proti komunistickému režimu, Deň boja za slobodu a demokraciu stratí zmysel. Ak sa navyše spolitizuje, vnesie do slovenskej spoločnosti nenávisť a nie lásku, o ktorú pred 25 rokmi šlo.

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

V pondelok 17. novembra sme spomínali na obete komunizmu

Pod krížom o krížovej ceste politických väzňov

Bratislavský cintorín Vrakúňa sa aj tohto roku stal oficiálnym miestom pietnej spomienky na popravených a umučených politických väzňov komunistického režimu. Konala sa pri ústrednom pamätníku pozostávajúceho z kríža a tabúl s menami umučených a popravených politických väzňov komunizmu. Deň boja za slobodu a demokraciu je v Slovenskej republike štátnym sviatkom a pri tejto príležitosti štátna reprezentácia na čele s prezidentom republiky kladie pri pamätníku vence.

Tohto roku posolstvo prezidenta SR Andreja Kisku prečítal vedúci jeho kancelárie Ján Šoth. „V týchto dňoch hovoríme o slobode, ale akoby moja mladšia generácia nevedela ohodnotiť jej cenu,“ zaznelo pod pamätníkom. Príhovor predniesol aj predseda Správnej rady Ústavu pamäti národa Ondrej Krajňák. „Úlohou Ústavu pamäti národa je nestranné hodnotenie nacistického aj komunistického režimu. V súvislosti so spáchanými trestnými činmi proti ľudskosti ÚPN podal 45 podnetov na Generálnu prokuratúru. Pozornosť sústredil na obete bývalého režimu. Do národnej rady dal podnet na odškodnenie politických väzňov a tiež zobrať výsluhových dôchodkov bývalým príslušníkom ŠtB,“ zdôraznil úlohu ÚPN v spoločnosti. (Celý text uverejníme v budúcom čísle.)

Prítomným sa ďalej prihovril podpredseda INTERASSO Ján Košiar, ktorý zdôraznil, že „hlavná sila spomienok spočíva v orientácii ku vzorom a symbolom, lebo to nám môže pomôcť uvedomiť si a presvedčiť sa nielen o našich vlastných možnostiach, ale najmä o sile nášho svedectva. 17. november nech nám aj dnes dá tento podnet a výzvu. Potrebujeme také miesta, aby nám pripomínali pamiatku dnešného dňa. Aj keď totalita komunistických režimov v Európe je vďaka Pánu Bohu dávno za nami“.

Prítomných pozdravil aj predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo. V jeho príhovore zaznelo:

Prvá zľava podpredsedníčka PV ZPKO Anna Fodorová medzi účastníkmi pietnej spomienky.

Foto Vlastimil Morávek

Arpád Tarnóczy víta exprezidenta SR Ivana Gašparoviča a ministra obrany Martina Glváča.

Foto Vlastimil Morávek

„Komunizmus ako ideológia skončil, ale vo svete sa nájdu mnohí, ktorí sú ochotní zotročovať iných ľudí. Mnoho ideológií je ochotných zotročovať iných ľudí pre svoje vlastné blaho alebo pre blaho nejakej vládnej vrstvy. A práve tam vidím veľmi silný odkaz pre prítomnosť, ale hlavne pre budúcnosť, čiže pre naše deti a ich deti.“

Predseda PV ZPKO Arpád Tarnóczy sa vo svojom príspevku obrátil na prítomných slovami: „Dnešnú dobu charakterizuje kríza morálky. Myslím si, že po 25 rokoch už nastal čas, aby sme prestali uvažovať, kto je z akej pravej, ľavej, strednej, hornej, dolnej strany, ale čo robí, ako sa správa. Ako vníma históriu, ako vníma tých, ktorí sú hrdinami nášho národa. Tu si môžete prečítať ich mená. Neviem, ako sa im dá povedať ďakujem.“

Emeritný arcibiskup Ján Sokol prečítal posolstvo od Jána Chryzostoma kardinála Korca, ktorému zdravotný stav neumožňuje priamy kontakt s politickými väzňami. Ale ako odkázal, je s nimi prostredníctvom Svedectva. Zúčastnené zhromaždenie listom pozdravil aj arcibiskup Dominik Hrušovský a predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš.

Pred slávnostné zhromaždenie na záver predstúpil biskup František Rábek, ktorý zakončil slávnostný akt kladenia vencov modlitbou za umučených a popravených politických väzňov.

Hoci pietnu spomienku sprevádzalo daždivé počasie, výrazným spôsobom k jej slávnostnému charakteru prispel moderátor Štefan Bučko. A, samozrejme, politickí väzni a ich rodinní príslušníci z celého Slovenska. Všetkým patrí veľká vďaka, lebo sú živým výkričníkom bývalého režimu, ktorý sa v čase akosi nenápadne stráca. Aj s jeho zločinným charakterom. Hymnickou piesňou Kto za pravdu horí sa pietna spomienka skončila.

Eva Zelenayová

Za vernosť sa vždy platilo

Vážení politickí väzni Zväzu protikomunistického odboja. K pietnej spomienke na utrpenie prenasledovaných za komunizmu, posielam srdečné pozdravy s modlitbami za mŕtvych i živých. Mnohí z nás po návrate z väzenia vykonali ešte mnoho práce ako Slováci i ako veriaci. Ja najmä cez 25 rokov som stále v modlitbách spojený s vami i keď teraz mi už ubudlo síl a nie som v stave odpovedať na všetky listy a najmä prosby. Vek nedovolí.

Srdečne vás všetkých pozdravujem a modlím sa za vás. Spojenie s vami mám cez Svedectvo.

Pán Boh vás žehnaj.

Ján Chryzostom kardinál Korec

Pripájam sa k modlitbám za vás a za duše tých, ktorí boli väznení, i umučení a popravení. A vás, ktorí ste trpeli v neľudských podmienkach v žalároch komunistickej moci.

Váš Dominik Hrušovský, arcibiskup

A k nim sa pripájam aj ja. Za vernosť sa vždy platilo, platí a bude platiť. Nech príklad tých, ktorí obetovali svoje životy, trpeli za nás, nás povzbudí, aby sme napriek všetkým problémom a ťažkostiam vždy zostali Bohu i Slovensku verní.

List Jána Chryzostoma kardinála Korca a arcibiskupa Dominika Hrušovského predniesol emeritný arcibiskup Ján Sokol

Arpád Tarnóczy víta veľvyslancku Českej republiky v SR Líviu Klausovú. Foto Vlastimil Morávek

Za organizáciu Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja si zastrelených pri úteku cez hranice uctili položením venca pri Bráne slobody pod Devínom Ján Košiar a Ján Litecký Šveda. Foto: Rastislav Polák

Ľudstvo je málo poučiteľné

Prezident SR pán Andrej Kiska ma požiadal, aby som vás pozdravil pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu. On tento sviatok začal sláviť včera s prezidentmi V4 a nemeckým prezidentom Gauckom a v tejto chvíli sa nachádza v Prahe, kde tieto oslavy pokračujú. Prezident ma požiadal, aby som v jeho mene vzdal hold obetiam boja proti totalite, aby som vzdal hold tým, ktorí už nie sú medzi nami i tým, ktorí tu sú, lebo najlepšie nesú pamäť tohto boja. Zároveň ma požiadal, aby

Pozdrav prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku predniesol vedúci Kancelárie prezidenta SR JUDr. Ján Šoth (na snímke).

som osobitne zdôraznil význam utrpenia rodín politických väzňov a umučenia popravených, pretože ich rodičia, ich manželky, ich manželia často znášali rovnako ťažké útrapy ako znášali oni.

V týchto dňoch hovoríme o slobode, ale akoby moja mladšia generácia nevedela ohodnotiť jej cenu. Bohužiaľ, ľudstvo je málo poučiteľné a cenu slobody si vie uvedomiť až vo chvíli, keď ju stráca. Ak hovoríme o slobode, je potrebné povedať o zodpovednosti. O zodpovednosti tých, ktorí spravujú naše veci verejné, o zodpovednosti tých, ktorí ovplyvňujú verejnú mienku, ale aj o zodpovednosti nás, ktorí tých, ktorí nás riadia volíme. Preto nezabúdajme na našu zodpovednosť.

Od nádeje i tragiky k svetlu zmierenia

Mám tu česť pozdraviť vás všetkých v mene medzinárodnej organizácie politických väzňov INTERASSO so sídlom v Berlíne i osobitne od jej predsedu pána Christiana Fuchsa.

Zišli sme sa tu dnes na 25. výročie pamätných novembrových udalostí, ktoré znamenali koniec komunistickej tyranie a vošli do dejín ako Nežná revolúcia. Mnohí sa tých čias nedožili, zahynuli na popraviskách a vo väzniciach a práve tento náš pamätník tu stojí ako výzva, aby sme na obete komunizmu nezabudli. Svoj život položili za slobodu, právo a lepší život. Kto stratil majetok, nestratil veľa, kto stratil slobodu, stratil mnoho, kto stratil vieru, stratil všetko.

Mýtus o štáte robotníkov a roľníkov, ktorý bol desaťročia v sovietskej zóne strednej a východnej Európy násilím vybudovaný, sa od samého počiatku prejavoval ako politická fraška. Aj tvrdí stúpenci reálneho socializmu museli raz kapitulovať, lebo vlády nemohli rozpustiť ľud a zvoliť si iný. Historická línia nás teda vedie od nádeje i tragiky 8. mája 1945 k svetlu zmierenia a pokoja 16. novembra 1989. Lebo 17. november bol v Bratislave už 16. A vtedy, pred 25 rokmi, sme boli očitými svedkami, že násilné komunistické režimy vo východnom bloku sa jeden po druhom zrútili ako domčeky z karát. November 1989 nám pripomína, že túžbu ľudí po slobode sa nepodarilo potlačiť. Ani 17. júna 1953 v Berlíne, ani v Budapešti v roku 1956, ani u nás v roku 1968, ani v Poľsku v roku 1981.

Politický systém môže v dlhodobom horizonte prežiť iba vtedy, ak ľudia majú svoj priestor pre svoj slobodný rozvoj. Prenasledovanie cirkví, konkrétnych veriacich, biskupov a kňazov ako aj násilná kolektivizácia poľnohospodárstva, poštatnenie škôl, výrobných podnikov, toto všetko priniesol komunistický teror, ktorý v krajinách sovietskeho bloku vládol do novembra 1989. Tí, ktorí sa mu bránili, museli rátať s tvrdými následkami. Mnohí skončili na

Podpredseda INTERASSO
Ján Košiar hovoril aj o politických
väzňoch komunizmu v ostatnej
časti Európy. Foto Vlastimil Morávek

popravisku a ďalšie tisíce a milióny v žalároch.

Prvý pokus zmeniť

neľudské podmienky života ľudí v komunistickom raji sa objavil vo Východnom Nemecku v sovietskej okupáčnej zóne v rozdelenom Berlíne. Hovorím o Berlíne, lebo organizácia INTERASSO, ktorú tu dnes reprezentujem, má sídlo práve tam, kde donedávna stál múr hanby. 17. júna 1953 sa hnev ľudí vo Východnom Nemecku zmenil na odvahu. Nemecky to znie dobre vo verši *Aus Wut entstand Mut!* Nespokojní ľudia žiadali slobodné voľby, odstúpenie vedenia strany, ako aj znovuzjednotenie štátu. Zo zápasu o zlepšenie pracovných podmienok sa stalo politické povstanie. Žiaľ, nádej na zmenu žila len niekoľko hodín. Sovietska armáda poslala proti ľuďom do ulíc tanky a tak násilím zaručila stabilitu na ďalšie desaťročia rokov, až do 9. novembra 1989, do dňa, keď Berlínsky múr padol. Jeho zbúranie významne a rozhodujúcou mierou prispel pápež svätý Ján Pavol II., ktorý hneď na začiatku svojho pontifikátu 22. októbra 1978 povedal tieto prorocké slová: „Nebojte sa, nemajte strach, otvorte dvere Kristovi, otvorte mu ich dokorán. Nebojte sa, Kristus vie, čo je v človekovi. Otvorte hranice štátov, hospodárske, politické systémy, rozsiahle oblasti

kultúry, civilizácie a pokroku.“ A my tu dnes stojíme pod krížom, pod ktorým tento veľký pápež našich čias i celej cirkvi slávil sv. omšu tu, v Bratislave, 22. apríla 1990.

Podobné osudy komunistického teroru, ako v našej vlasti, prežívali ľudia prakticky vo všetkých krajinách sovietskeho bloku i bývalej Juhoslávie. Medzinárodná organizácia politických väzňov INTERASSO združuje 13 celoštátnych organizácií bývalých politických väzňov a obetí komunizmu z Albánska, Bosny a Hercegoviny, z Českej republiky i Estónska, Chorvátska, z Litovskej republiky, Lotyšska, Maďarska, Moldavskej republiky, Rumunska, Nemecka, zo Slovinska a zo Slovenskej republiky našu organizáciu, Politický väzňov Zväz protikomunistického odboja.

Dnes chceme spomínať

na všetkých tých, ktorí vo všetkých bývalých komunistických štátoch trpeli i obetovali svoj život, aby generácie ich deti a vnukov mohli žiť v slobode. Vzdávam im hold a ďakujem. Dali do stávky, kde išlo o otázku života a smrti, všetky svoje sily a postavili sa za práva nevediac, ako sa deň pre nich skončí. Príbehy týchto ľudí nám hovoria o tom, akú veľkú hodnotu má náš život v slobode a aký je to poklad žiť v slobode. Ich odkaz nás povzbudzuje, aby sme nielen využili náš priestor pre slobodný rozvoj a usporiadanie spoločnosti, ale aby sme si našu slobodu udržali. Lebo sloboda žije z účasti a zodpovednosti, ale platí to aj opačne. Že účasť a zodpovednosť je možná len v slobode. Jedno bez druhého nemôže byť.

Problémy politických väzňov a obetí komunizmu sú vo všetkých týchto štátoch, ktoré dnes oslavujú 25 rokov od pádu komunistickej totality, skoro všade rovnaké. Malý záujem súčasnej spoločnosti o ťažké a zložené obdobie komunistického teroru a útlaku, ktorý do roku 1989 vládol v krajinách pod hegemoniou Sovietskeho zväzu. Vieme totiž, aj keď nahlas to ešte nikto nepriznal, že koniec studenej vojny a nového rozdelenia Európy bol otázkou dohody mocných z oboch

strán. Ale vďaka Pánu Bohu aj za to, vďaka mu za to, že dnes môžeme slobodne cestovať, i že sme tu dnes mohli spoločne prísť, zísť sa a vzdať hold a úctu tým, ktorí za našu slobodu položili svoje životy.

Hlavná sila spomienok spočíva v orientácii ku vzorom a symbolom, lebo to nám môže pomôcť uvedomiť si a presvedčiť sa nielen o našich vlastných možnostiach, ale najmä o sile nášho svedectva. 17. november nech nám aj dnes dá tento podnet a výzvu. Potrebujeme také miesta, aby nám pripomínali pamiatku dnešného dňa. Aj keď totalita komunistických režimov v Európe je vďaka Pánu Bohu dávno za nami. Odpustiť, to áno, to žiada od nás Boh, ináč sa násilie v spoločnosti vo svete nedá zastaviť. Ale nezabudnúť. A nezabúdať na toto obdobie našej histórie, aby sa to už nikdy a nikde vo svete nezopakovalo. Skláňame sa pred odvahou tých, ktorí počas komunistických režimov bojovali proti útlaku a štátnemu despotizmu. Ctíme si občiansku odvalu tých, ktorí sa aj dnes na celom svete angažujú a zápasia za slobodu, ľudskú dôstojnosť, demokra-

Veniec pre popravených a umučených.

Foto Vlastimil Morávek

ciu a právny štát. Riskujú veľa, často všetko. Nech je ich angažovanie sa stimulom aj pre nás. Aby sme pridali aj naše hlasy vždy a všade tam, kde sú ľudia diskriminovaní, prenasledovaní a vytláčaní na okraj spoločnosti. Tam,

kde sa ľudské práva násilne porušujú. Sme povinní tak konať pre nich i pre nás samých. Toto nech zostane posolstvom novembra 1989.

Ján Košiar
podpredseda INTERASSO

Mnohé ideológie sú schopné zotročovať ľudí

Stretávame sa tu každý rok preto, aby sme si pripomenuli tie nesmierne obete, ktoré ste vytrpeli a ktoré vytrpeli politickí väzni počas komunizmu. Stretávame sa tu preto, aby sme si uctili aj pamiatku tých, ktorých naozaj zabil tento režim, ale aj tých, ktorých pripravil o veľkú časť života. A možno ich deti a rodiny pripravil o možnosť štúdia atď.

Stretávame sa tu preto, aby sme vzdali česť týmto ľuďom, ale aby sme si aj pripomenuli, že pravým dôvodom, pre ktorý takto trpeli, bolo zotročovanie počas komunistického režimu, ktoré bolo súčasťou celej mašinérie. Bola to snaha vyvolať strach v ľuďoch. Vyvolať strach, aby sa podrobili a nepýtali, čo je pravda. Aby poslúchali rozkazy mocných. O tom bolo toto utrpenie.

Tých 70 tisíc politických väzňov muselo trpieť, aby sa zvyšku spoločnosti ukázalo, že každý, kto zdvihne hlavu, bude potrestaný. Každý, kto bude hľadať pravdu, bude potrestaný. A že je

Deň boja za slobodu a demokraciu si pod krížom na cintoríne uctil predseda BSK Pavol Frešo.

Foto Vlastimil Morávek

najvýhodnejšie nasledovať len tu jednu ideológiu. A ako sa vtedy hovorilo, pokojne pracovať.

Myslím si, že 25 rokov po páde komunizmu je každému jasné, že s ko-

munizmom už bojovať nebudeme. Komunizmus ako ideológia skončil, ale na svete sa nájdu mnohí, ktorí sú ochotní zotročovať iných ľudí. Mnoho ideológií je ochotných zotročovať iných ľudí pre svoje vlastné blaho alebo pre blaho nejakej vládnej vrstvy. A práve tam vidím veľmi silný odkaz pre prítomnosť, ale hlavne pre budúcnosť, čiže pre naše deti a ich deti. Aby bolo jasné, že sloboda a demokracia nie je zadarmo, sloboda a demokracia si niekedy pýta obete. Hlavne vtedy, keď sa stretnú so zlom a so snahou zotročovať iných ľudí. Kedykoľvek sa stretnú s tým, že im ktokoľvek bráni v ich právach, kedykoľvek sa stretnú len s tým, že niekto sponchybuje slobodu ako základnú hodnotu, musia sa postaviť na odpor. Musia to odmietnuť a musia si zobrať príklad aj z tých, ktorých si tu dnes uctieame. Lebo len tak ich utrpenie nebolo zbytočné. Česť ich pamiatke!

Pavol Frešo
predseda BSK

Nesúd'me demokraciu, ale čo ju kriví

Je mi ctou, že môžem povedať, že ste prišli na naše pietne zhromaždenie a že nie sme celkom zabudnutí. Mali sme zložitý život. My sme väčšinou väzni päťdesiatych rokov. Spolu s nami trpeli naši príbuzní, rodičia, aj naše potomstvo. Viete si predstaviť naše kádrové materiály? Keď nám niekto povedal, že tým, čo hovoríme, ohrozujeme svoje postavenie a kazíme si posudky, tak na to sme nemali čo povedať. Pretože naše posudky sa jednoducho už nedali pokaziť.

Prešlo 25 rokov a racio bolo predbehnuté eufóriami. Chcem, aby ste vedeli, že politickí väzni a ich potomstvo si uvedomujú, že sa vydali na dlhú cestu demokracie. Že demokracia nie je hotový balík a bude taká, akú si ju my a naše potomstvo dokážeme urobiť.

Predseda organizácie politických väzňov Arpád Tarnóczy a jej podpredseda Anton Malacký pod pamätníkom.

Foto Vlastimil Morávek

Život nás naučil veriť a viera nás naučila žiť. Nebolo komu sa vyžalovať. Mysleli sme len na toho, v ktorého sme sa naučili naozaj a veľmi veriť. Preto sme zostali takí, akí sme. Chcel by som odkázať budúcim generáciám, aby naučili svoje deti odkiaľ národy Európy, odkiaľ Slovensko kráčalo a išlo. Poznať skutočnú históriu, nie to, čo sme sa my museli v školách učiť. A bohužiaľ, ešte i dnes je tam veľa pokrčeného. Chcel by som povedať, aby sme sa naučili históriu hlavne preto, aby sme vedeli kam. Je to veľmi dôležité.

Sokrates povedal, že nad všetkým je morálka. Dnešnú dobu charakterizuje kríza morálky. Myslím si, že po 25 rokoch už nastal čas, aby sme prestali uvažovať kto je z akej pravej, ľavej, strednej, hornej, dolnej strany, ale čo robí, ako sa chová. Ako vníma históriu, ako vníma tých, ktorí sú hrdinami nášho národa. Tu si môžete prečítať ich mená. Nevie, ako sa im dá povedať ďakujem. S mnohými z nich sme sedeli na jednej ceste. Alebo na celách. Možno, že sme s polovičkou týchto ľudí dolovali urán. A stále sme verili, že to bude lepšie. Dnes sme presvedčení, že tá cesta, ktorou ideme, je naozaj dobrá. Určite má chyby, aj demokracia má chyby, ale nič dokonalejšie sme nevymysleli, ako povedal pán Churchill. No dôležité je, že nechceme súdiť demokraciu, súdme len to, čo ju kriví.

V jednej homílii v Krakove som počul

Kto z prihovárajúcich sa počas pietnej spomienky mohol lepšie precítiť bolesť väzňa komunizmu než Arpád Tarnóczy?

Foto Vlastimil Morávek

odkaz pre rodičov. Otec zobral palicu a zavolať si synov, ktorí ho neposlúchali a nechceli nič vedieť o doterajšom živote. Dal tu palicu synovi a povedal mu, udrí ma desaťkrát, aj druhé synovi, udrí ma desaťkrát. Keď sa opýtali, otec, prečo? Tak im povedal, lebo som vás nenaučil, čo sú skutočné životné hodnoty a to je moja vina. Dal by Pán Boh, že to naše deti a potomstvo naučíme. Nech nám Pán Boh pomáha.

Arpád Tarnóczy
predseda PV ZPKO

Pozdrav z Trnavy

Vážený pán predseda, ďakujem Vám za pozvanie na pietny akt pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu, ktorý sa bude konať 17. novembra 2014. Zároveň mi však dovoľte ospravedlniť moju neúčast na tomto podujatí, pretože dlhodobá naplánovaná pracovná povinnosť mi to nedovoľujú.

Som rád, že si každoročne pripomínate deň, ktorý je pre Slovensko taký dôležitý. Sloboda a demokracia nie sú samozrejmosťou. Sú to vzácné

Predseda TSK Tibor Mikuš v spoločnosti Arpáda Tarnóczyho na sympóziu v Smoleniciach.

Foto Vlastimil Morávek

hodnoty, ku ktorým viedla neľahká cesta. Za to, že sa nám ju podarilo prejsť, vďačíme aj tým, ktorých si pripomínáme. Zaslúžia si, aby zostali navždy súčasťou histórie našej krajiny.

Prajem Vám a všetkým zúčastneným hosťom príjemné prežitie tejto spomienkovej udalosti. Vám osobne prajem veľa úspechov v osobnom a pracovnom živote. Verím, že v budúcnosti nájdeme vhodnú príležitosť na osobné stretnutie.

List Tibora Mikuša, predsedu Trnavského samosprávneho kraja, prečítal moderátor Štefan Bučko

Kánon konzervatívcov

Nnižný kútiK

Tento vianočno – silvestrovský kútiK bude trochu netradičný, pretože sa bude skladať zo samých aforizmov či schólií, ako ich nazval autor. (Schólie sú kritické alebo exegetické poznámky k textu.) V tomto prípade „poznámky“ tvoria samotný text. Sú od Kolumbijčana Nicolása Gómeza Dávila (1913-1994) a patria už ku klasickému celosvetovému kánonu konzervatívnej literatúry.

Gómez Dávila napísal aj eseje, no jeho životným dielom sú práve tieto krátke vety, v ktorých vie raz múdro, raz vtipne, no vždy s vybraným vkusom podať svoje videnie sveta. Jeho paradoxy neslúžia relativizácii, ako u modernistov, ale k predstaveniu vyššej roviny myslenia, ktoré sa vzpiera povrchnej logike. Dá sa povedať, že je v nich aj stručný obsah jeho 40.000 zväzkovej knižnice, videný očami aristokratického „reakcionára“, ako sa vždy nekompromisne označoval. Jeho hlavný súbor schólií pod názvom „Ecolios a un texto implícito“ už vyšiel aj v Poľsku v roku 2006. Nasledujúce ukážky sú z rakúskeho vydania vo vydavateľstve Karolingen, ktoré sa špecializuje na jeho spisy.

„Krátky text nie je nijaké namyslené vynesenie rozsudku, ale gesto, ktoré sotva naznačené už sa znovu rozplýva.“

„Človek mení menej idey než idey menia svoje preoblečenie.“

„Pravda je lesk nutnosti.“

„Našu poslednú nádej vkladáme do Božej nespravodlivosti.“

„Socializmus je filozofia cudzej viny.“

„Neexistuje nijaká urodzená náhoda za chýbajúcu nádej.“

„Každá veda sa sýti presvedčeniami, ktoré popravuje.“

„Odpornejšia ako budúcnosť, ktorú nechtiac pripravujú pokrokári, je budúcnosť, o ktorej snívajú.“

„Ak chceš rozčúliť ľavičiara, stačí, keď povieš pravdu.“

„Všetko musí ospravedlniť svoju existenciu, okrem umeleckého diela.“

„Predsudky iných epoch sú nám nezrozumiteľné, pretože nás zaslepujú vlastné.“

„Výchova je dnes špecializovaná a problematická úloha. Hierarchická spoločnosť naproti tomu vychováva spontánne.“

„Z pohľadu univerza sú rezignácia a rebelia rovnako smiešne.“

„Odpustenie je delikátna forma pohrdania.“

„Optimizmus je falšovanie nádeje.“

„Pokrokári vždy vyhrávajú a reakcionári majú vždy pravdu.“

„Rovnostárstvo je barbarská náhradka poriadku.“

„Predsudky nás chránia pred hlúpy-mi myšlienkami.“

„Sociológia je ideológia našej ľahostajnosti voči blížnemu.“

„Mladosť je prisľub, ktorý nedodrží ani jedna generácia.“

„Každé individuum, ktoré sa znepáči ľavicovému intelektuálovi, si podľa neho zasluhuje smrť.“

„Civilizovaná spoločnosť nie je výsledkom ľudských predsavzatí, ale ich vzájomnej neutralizácie.“

„Diplom u zubára je úctyhodný, u filozofa smiešny.“

„Pohanstvo je druhý starý zákon cirkvi.“

„Nezmyselnosť vášní chráni človeka pred nezmyselnosťou jeho snov.“

„Dialóg medzi komunistami a katolími je možný odvtedy, odkedy komunisti falšujú Marxa a katolíci Krista.“

„Boh nie je predmetom môjho rozumu, ani mojej citlivosti, ale môjho bytia.“

„Každé individuum s „ideálmi“ je potenciálny vrah.“

„Nikdy nie je triviálne to, čo človek cíti, iba to, čo povie.“

„Celé bohatstvo sveta na nás dýcha cez chudobu slov.“

„Kult ľudstva sa oslavuje ľudskými obetami.“

„Objektívny“ názor nie je nijaký názor bez predsudkov, ale iba podriadený cudzím predsudkom.“

„Myslenie je neuzavreté v oboch smeroch – nepozná ani posledné uzávery ani prvé základy.“

„Voľakedy cirkev omilostovala hriešnikov, dnes omilostuje hriechy.“

„Slovo „ľudstvo“ v ústach katolíka je znakom odpadnutia od viery, v ústach

neveriaceho znamenie prichádzajúceho vykynožovania.“

„Ľavičiari nie sú reprezentanti chudobných, ale delegáti chudobných ideí.“

„Predmetom filozofie je predovšetkým zabrániť hlúpostiam doby, aby nám nezastrelí všetky okná a nezamurovali dvere.“

„Stínanie hláv je centrálny rítus demokratickej omše.“

„Len povera ukazuje ľuďom, že pre to dôležité neexistujú nijaké racionálne techniky.“

„Medzi vierou a rozumom nikdy nebol konflikt, iba medzi dvoma vierami.“

„Bohatstvo uľahčuje život, chudoba rétoriku.“

„Nezakrývajte svoju bezmocnosť toleranciou.“

„Vesmír nie je systém, tzn. logická spojitosť, ale hierarchická štruktúra paradoxov.“

„Svet je našťastie nevysvetliteľný.“

„Ideológie sú výlučky demokracie.“

„Moderný svet objavil tajomstvo, ako sa nízke dá ešte viac znehodnotiť.“

„Človek úprimne obdivuje len to nezaslúžené. Talent, pôvod, krásu.“

„Marxistický historik nebáda preto, aby skúmal, ale aby potvrdil.“

„Socialistický štát lieči proletariát z horúčky, ktorou ho nainfikovala socialistická doktrína.“

„Moderný svet nebude potrestaný. On sám je trestom.“

„Keď chceme odstrániť všetko záhadné a mystické, stačí, keď sa na svet budeme pozerat očami prasaťa.“

„Nepatrím svet, ktorý zaniká. Predlžujem a odovzdávam pravdu, ktorá nezahynie.“

Bez väzenia by moja kniha nevznikla

Dokončenie z 1. strany

Samozrejme, že to bol nezmysel. No ja som už vzbudzoval ľútosť, reku, možno ma už o dve hodiny na dvore obesia.

Nestalo sa, ste tu a vo veľmi dobrej fyzickej i duševnej kondícii. Žeby to tým väzením?

Školením.

Vy väzení hovoríte školenie? Hoci v rozhovore pred dvoma rokmi ste sa priznali, že vám jeden dominikán povedal, keď ti už tu maturitu nedovolili, tak si tu so mnou zopakujes latinčinu a ostatné jazyky i cirkevný dejepis. Stála ta obeta za to?

Iste, inak by nevznikla knižka Nie sme tu odvčera. Už v Jáchymove som videl, že nám nikto z generácie, čo tu vychovali komunisti, naše dejiny nenapíše. Prečo? Lebo ani Česi ani Maďari necitovali staré rímske pramene k nášmu územiu. Zámerne. Boli sme naplánovaní ako genetický materiál pre maďarský národ. Pomaďarčiť. Prišli Česi, počesťiť. Veď je známy výrok Masaryka: „Příteli, za 20 – 30 let Slováci budou mluvit česky“. Ibaže tu nastal veľký odpor, lebo jeden veľký „oplan“ povstal proti maďarskej i českej centralizácii. Bol to ružomerský farár Andrej Hlinka.

Na pohrebe biskupa Ambróza Lazíka v Trnave v roku 1969. Vpravo biskup Ján Korec a Anton Semeš.

Anton Semeš

No a keď som postavil dom a založil knižnicu, začal som pátrať. Pravda, musel som si dávať pozor na ŠtB. To, čo je v tej knihe, to dosiaľ nikto nezverejnil. Hoci sa nepovažujem za autora, iba za zostavovateľa tých poznatkov, ktoré som objavil. Nemohol som chodiť do cudziny, ale poznal som Kútnika-Šmalova, Štefana Šmálika a ďalších a tých som navštevoval. Mal som tiež kolegu, ktorý prevážal fondy z kláštorov... a tak som pomaly ukladal excerpta. Keby som bol v Michalovciach, tak to robiť nemôžem. Keď som skončil knižku, poldruha mesiaca som si škatule usporadúval ku každému storočiu. To bolo trápenia, aby to sedelo.

Vy ste v kvinte odišli k saleziánom. Chceli ste sa stať kňazom?

To ešte nie, to sa rodí, to sa nedá len tak povedať. Ešte aj po maturite rozmýšľate či áno, či nie. Samozrejme, že som sa rozhodol, ale keď som mal maturovať, prišla likvidácia kláštorov. Saleziáni, ako i jezuiti, majú múdry systém. Po maturite majú pre uchádzačov o štúdium teológie dvoj až trojročné skúšobné obdobie. Keď zmaturovali, išli do internátov, venovali sa mládeži na okraji mesta, aby

videli, aký život ich čaká. Mňa však odsúdili a zavreli do basy.

Odsúdili vás na 14 rokov, ale vrátili ste sa po siedmich. Čo sa stalo?

Dostal som milosť od prezidenta republiky. Ale ako? Mal som maminho brata, uja, ktorý na Táloch vstúpil do Slobodnej armády. Tam sa nachádzal michalovský vojenský útvar aj s archívom a on sa stal vedúcim vojenského archívu. Mal krásny rukopis a hlavne kartotéku. V tej armáde totiž registrovali len mŕtvych a kto nastúpil. Kto je kde dislokovaný, na aké operácie, nič. V druhom roku vojenčiny teda podpísal, že ostáva v armáde a hneď ho menovali za rotmajstra. Neskôr si postavil dom v Doksách v blízkosti rekreačného strediska česko-slovenskej armády. O Antonínovi Zápotockom bolo známe, že rád mulatuje, a že keď ho pozvú, tak jeho tajomník dovezie basy pijatiky, klobásky, jedla... A tak sa stalo, že raz, keď už bola polnoc, pýtal sa, aké sú v okolí zaujímavosti. Ukázali mu „Omarovu studňu“ pri Doksách. Vliezol do nej a baterkou pozeral, kde ten chlap tam sekal tú skalú. Aj sa dal pri tom nafilmovať. Starý železničiar mu priniesol tortu v tvare srdca, dar od manželky. Bola úžasná, zo siedmich plátov lepená, aj si vypýtal recept. A keď už pospomínali, ako vykrádali nemecké vagóny smerujúce na Východný front, Zápotocký povedal, že by sa im chcel niečím odvdčať. A vtedy to začalo. „Ale víte, tady soudruh podplukovník, má synovce, ale víte, dal se k tým čundrákum na hory brnkat a nejaký blbec si zmyslel, jdeme za kopečky, v Nemcích je veselší život.“ „A kolik mu dali? 14 let. No to je blbost, za to se dávali 3 mesice. A kolik má let? Dvacet a je druhý rok v base. Dejte sem nejaký papír, to musíme zřezat na polovinu.“ A prezident udelil Antonovi Semešovi zníženie trestu o polovicu. Prišlo to do tábora a oni ma začali mordovať so spoluprácou. Vraj by som mohol byť prepustený, keby som súhlasil. Ešte rok som musel

nezákonne pracovať v bani, až znova zasiahol strýko.

Pamätáte sa na deň, keď vás prepustili z väzenia?

Bol to krásny júlový deň roku 1957. Naobedoval som sa a poobede o pol tretej som opúšťal brány väzenia. V starej vyblednutej čapici, montérkach, bagančiach a v košeli. Vlastné oblečenie museli väzni poslať domov. Ja som svoje odovzdal v lla-ve. Hoci mali povinnosť odviezť ma na stanicu, vybavili ma suchou stravou, fľašou vody a dobrou radou, kde sa na 18 kilometrovej trase do Příbramy opýtať na cestu. A tí, čo boli na povrchu, mi kývali a volali dovidenia, Tondo!

Ako sa k vašej knižke postavila historická obec?

Nateraz sa k tomu materiálu nedostali. Knižku som venoval iba historikom Antonovi Hrnkovi, Martinovi Homzovi a dvom, trom priateľom. Tí museli byť šokovaní, lebo dodnes sa mi nikto z nich ani len nepoďakoval. No preto, lebo nevedia po latinsky čítať pramene.

Nemala pôvodne vyjsť v Matici slovenskej?

Hovoril som o tom s predsedom Matice a on ma požiadal, aby som dodal rukopis. A čo sa stalo? Vydavateľ dal na knižku urobiť tri recenzie. Všetky tri vychádzali z posudku Petra Mulíka. Stretol som sa s ním náhodou v budove Matice a opýtal som sa ho, ako je s mojou knihou. A on: „Pán Semeš, keď to Matica vydá, bude to hanba pre Maticu slovenskú“. Samozrejme, že som si neodpustil povedať mu, ako sa na knižku pozerajú iní. Povedzme pán biskup Judák. Keď som kardinálovi Korcovi o tom hovoril, len poznamenal, „Tonko, to sú chudáci odchovaní na marxistických dejinách, nemali k dispozícii knižnice, čo od nich chcete“? V Jozefínskej knižnici (Maticy slovenskej) som historikom viackrát povedal, preboha, nepíšte, že naše dejiny sa začínajú v piatom storočí, lebo na to nemáte ani jeden citát. To neexistuje, to je Herderova myšlienka a urobil som im aj prednášku, čo znamená etymológia slova Germáni. Germáni sú podľa Rimanov blízki, im

Robotník Semeš

naklonení ľudia. A preto Slovenov, keď už s nimi mali kontakt a Marcus Aurélius v druhom storočí videl, že romanizácia postúpila, nazývali ich Germánmi. Prvá Germánia je teda slovenská, uvádzajú to Tacitus i Ptolemaios. Ale naši historici, aj Peter Mulík, poznajú slovenské dejiny len od 5. storočia. Následne Ptolemaios napísal knihu Megalé Germania. Rímski kupci totiž robili veľké obchody s pobaltskými krajinami. Vozili odtiaľ jantár, kožušiny a tak vznikla druhá Germania. A keď po Frankoch nastúpili na trón Otovci, založili Svätú ríšu rímsku nemeckého národa. A pre Rím sa oni stali najväčšími priateľmi a tak vznikla Nová Germania (nie Teutónia).

Vaša knižka dáva celkom iný zmysel dejinám Slovákov, než

sme o nich mohli čo i len tušiť. Ako ste sa dostali k toľkým údajom z našej histórie?

Vďaka informáciám z basy a vďaka tomu, že som v Bratislave postavil dom a mal som kontakt na múdrych ľudí. Inde by som sa k tomu nebol dostal. Ja som mal šťastie, že veľa ľudí z basy ma upozorňovalo na nové knihy alebo mi ich jednoducho poslali.

Keď sa obzriete na posledných 25 rokov, mala vaša obeť zmysel?

Mala. Zlo, ktoré sa koná vo svete, sa cez utrpenie veriacich vyrovnáva. Z času na čas Boh dopustí skúšku, že prídu k moci ľudia, ktorí všetko zvalcujú. Veď to tu bolo, napríklad stredoveké sekty.

Eva Zelenayová

Uvedomili si, aké to bolo kruté

Stáva sa tradíciou, že pobočka PV ZPKO v Spišskej Novej Vsi – Levoči organizuje stretnutia politických väzňov komunistického režimu so študentmi stredných škôl. Tohto roku v spolupráci s Mestským kultúrnym centrom v Spišskej Novej Vsi organizovali pietnu spomienku pri príležitosti 25. výročia Nežnej revolúcie. Uskutočnila sa 13. novembra za účasti primátora Spišskej Novej Vsi Jána Volného, ktorý na mestskom cintoríne položil veniec k pamätnej tabuli politických väzňov komunistického režimu. Slávnostný program sa uskutočnil v Redute, kde sa prítomným prihovorela predsedníčka pobočky PV ZPKO Mária Dvorčáková. Súčasťou programu bolo aj premietanie filmu 22 hláv a beseda so študentmi. Na podujatí vystúpil spevácky zbor Iuventus Pedagogica zo Strednej pedagogickej školy v Levoči.

Vyjadrenia študentov Cirkevného gymnázia Štefana Mišíka v Spišskej Novej Vsi o podujatí:

„Myslím si, že obdobie komunizmu bolo jedno z najhorších. Nedokážem si predstaviť, že by môjho otca takto týrali a nakoniec obesili. Dúfam, že všetci tí zlí komunisti boli alebo sú potrestaní za to, čo urobili. Ak nie tak by ich mali nájsť a potrestať. Dúfam, že sa takéto obdobie už nikdy nebude opakovať.“ **Zuzana Kapustová**

„Prezentácia o politických väzňoch bola veľmi zaujímavá. Niet dostačujúcich slov na utrpenie, ktoré museli títo politickí väzni prežívať. Celková organizácia sa mi veľmi páčila a zaujala ma. Je zaujímavé, že som ich doposiaľ nepoznal, no teraz už viem, kto sú títo hrdinovia. Trpeli pre dobro, ktoré urobili a verím, že sú za to aj odmenení.“ **Matúš Olejník**

„Podľa mňa bol život v minulosti oveľa ťažší ako dnes. Je ľúto, že ľudia trpeli a boli odlúčení od svojich rodín. Páčil sa mi aj spevácky zbor. Nevedela som, že niekedy boli politickí väzni. Dozvedela som sa veľa nových informácií, prostredníctvom

Spevácky zbor Iuventus Pedagogica z Levoče.

Foto Ing. Emil Labaj

dobre spracovaného dokumentu.“

Miriám Kamenická

„Táto prednáška bola naozaj dobrá, keďže to nebolo len o tom, že niekto prišiel a rozprával niečo o minulosti. Bol tam pripravený pekný program, či už pekné piesne alebo premietanie filmu – spestrilo to celú túto udalosť.“ **Mária Dutková**

„Prezentácia bola zaujímavá a určite pravdivá. Politickí väzni boli ľudia, ktorí bojovali za práva ľudstva, za svoje náboženské presvedčenie, za slobodu... Politickí väzni, ktorí boli zabíjaní za svoje presvedčenie sú podľa mňa akoby novodobí mučeníci katolíckej Cirkvi. Sú to ľudia, ktorých si nesmierne vážim, lebo sa často pýtam sama seba, či by som aj ja dokázala položiť život za svoju vieru, či presvedčenie. Je zaujímavé koľko informácií vyplávalo na povrch až mnoho rokov po páde komunistického režimu.“ **Valéria Harnišová**

„Bolo veľmi dobré dozvedieť sa niečo viac o dobe a čase, keď sme tu ešte neboli. Vedela som, že kresťania boli prenasledovaní, ale neuvedomovala som si, že to bolo až také kruté. Určite ma to obohatilo, už viem viac o tom, čo sa v minulosti dialo, ale aj ma to povzbudilo v tom, že za správnu vec a svoje presvedčenie je možné a dôležité bojovať. Aj za cenu obete.“ **Jana Ungerová**

„Som rada, že som sa mohla zúčastniť tejto akcie. O politických

väzňoch som vedela už predtým z iných dokumentárnych filmov, ale príbeh týchto dvoch mužov ma zaujal. Bolo to kruté obdobie pre tých, ktorí mali odvahu protestovať alebo si iným spôsobom znepriatelili štát. Väčne ma šokovalo, že ešte koncom minulého tisícročia sa popravovalo obesením. Verím, že nielen väzni, ale aj ich rodiny museli veľmi trpieť a preto si zaslúžia ospravedlnenie celej spoločnosti.“ **Jana Baluchová**

Sme veľmi radi, že sme sa zúčastnili na spomienkovej slávnosti. Z krátko film, ktorý sme mohli vidieť, sme zistili veci, o ktorých sme ani netušili. Podľa nás by sa tieto informácie mali častejšie podávať mladým ľuďom, ktorí o tejto téme veľa nevedia. I keď bol film krátky, dozvedeli sme sa veľa úplne nových informácií o komunizme a o situácii v tom čase. Deň boja za slobodu a demokraciu si väčšinou spájame s demonštráciami, ktoré ukončili komunizmus v Česko-Slovensku, ale o dôvodoch demonštrácií a o dobe pred revolúciou nevieme takmer nič.

Pre mnohých ľudí musel byť život v komunizme veľmi ťažký, nemali toľko práv ako my dnes a mnohí boli dokonca za svoju činnosť popravení alebo mnoho rokov väznení. Preto by sme si ich mali uctiť, veď i vďaka nim dnes môžeme žiť v demokracii a využívať všetky možnosti slobody, ktoré nám demokracia ponúka.

Daniel Hovanec, I.C trieda, Technická akadémia

Kríž sa v divadle neobjavil

Vlani som sa zúčastnila V. ročníka slávnostnej študentskej konferencie v Aule Belianna v Banskej Bystrici, o ktorej som sa dozvedela náhodou. Študentom gymnázia v Žiline som rozdala môj životný príbeh. Veľmi ma prekvapilo, keď ma pozvali do školy, aby som im svoj príbeh vyrozprávala. Stalo sa tak v marci, pričom som študentom poskytla aj články a veľa vzácneho materiálu z 50. rokov minulého storočia. Študenti to spracovali pod vedením profesorky PhDr. Alice Virdzíkovej a nahrávku nazvali: „Kto ranu nepocítil, ranám sa smeje.“

Tohto roku sa VI. ročník slávnostnej študentskej konferencie uskutočnil 16. novembra v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave. Bola som tam a keď sa začalo hovoriť o mojich osudoch, zážitkoch, mala som v očiach slzy a hrdlo suché. Po prezentácii všetkých príbehov komisia v zložení europoslankyňa Anna Záborská a František Mikloško rozhodla, že môj príbeh: Pavel a Margita Valentovci - Kto ranu nepocítil, ranám sa smeje, získava I. cenu a Zlatú medailu. Veľmi ma to potešilo a rovnako aj študentov s pani profesorkou, lebo ich

mravčia práca nebola márna. Obdivujem ich, že hovoria o ľuďoch z 50-tých rokov, ako veľmi trpeli. Všetkým som sa poďakovala a verím, že i naďalej budú Slovensko oboznamovať s krutými osudmi ľudí postihnutých komunistickým režimom.

Program pokračoval sv. omšou za politických väzňov v Jezuitskom kostole, ktorú celebroid bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Spomienková slávnosť pri príležitosti 25. výročia Nežnej revolúcie vyvrcholila v Slovenskom národnom divadle, na ktorú ma pozval prezident SR Andrej Kiska.

Veľmi pozorne som počúvala program a zistila som, že vôbec nebol spomenutý náš pamätník popraveným a umučeným politickým väzňom komunizmu, ktorý bol verejnosti slávnostne odovzdaný 29. októbra 1992 na bratislavskom cintoríne Vrakuňa. Tri oddelené kamenné múry predstavujú opevnené väznice, v ktorých hrubí vyšetrovatelia a dozorcovia terorizovali obeť a spôsobili im hrozné utrpenie a bolesť. Nad týmito múrmi sa majestátne týči 17 m vysoký kríž, symbol víťazstva nad zlom a tyraniou. Tento kríž je autentickou

Margita Zimanová (vpravo) a Bernardína Sprušanská na cintoríne Vrakuňa. Foto Vlastimil Morávek

pamiatkou. Pôvodne bol postavený vedľa bohoslužobného oltára na Vajnorskom letisku pri príležitosti prvej návštevy pápeža svätého Jána Pavla II. na Slovensku v roku 1990. Bola som z toho rozhorčená a chcelo sa mi silno zakričať na celé divadlo, že predsa máme hlavný pamätník, ale som to neurobila. Iste by ma vyhodili z divadla.

Aj tohto roku som sa poklonila pri tomto pamätníku. Stretávame sa tam každý rok. Medzi menami popravených a umučených je aj meno môjho otecka Pavla Valenta, ktorého popravili 28. marca 1953.

Margita Zimanová
rodená Valentová

Chceli nás ponížiť, ba aj zlikvidovať

Spomienka na november 1989 sa v Žiari nad Hronom uskutočnila 14. novembra. Členovia pobočky PV ZPKO položili veniec a kyticu kvetov k pamätným tabuliam na námestí Matice slovenskej. Jej predsedníčka Margita Zimanová privítala prítomných a pripomenula obdobie temna, počas ktorého aj v okrese Žiar nad Hronom režim využíval krajné prostriedky donucovania a zastrásovania nielen proti ľudskej dôstojnosti, ale siahol aj na ľudský život.

„Mnohým z nás je ťažko na to myslieť no ešte ťažšie o tom hovoriť,“ prihovárala sa na námestí. „Kto týmto peklom komunistického vyšetrovania neprešiel, nemôže uveriť zverstvám, ktorých sa dopúšťali vyšetrovatelia. Bola to doba pre náš národ nezabudnuteľná, lebo v nej prvom rade bola snaha zlikvidovať vieru nášho národa a ponížiť jeho sebavedomie, ba ho aj zlikvidovať. Netrpeli len politickí väzni odlúčení v táboroch. Trpel celý národ, manželky a deti. Sme deťmi večného Boha. Chceme žiť v bratskej láske a pracovať pre lepšiu a spravodlivejšiu život. Už nikdy viac nesmie Slováka Slováka ubíjať, zotročovať, vykorisťovať, obráť o slobodu a ľudskú dôstojnosť.“

Na spomienkovom stretnutí sa zúčastnila Ing. Marianna Páleníková, prednostka Mestského úradu v Žiari nad Hronom a Ing. Monika Minárová, vedúca odboru starostlivosti o občanov. Ako aj členovia pobočky PV ZPKO a občania Žiaru nad Hronom.

Margita Zimanová

Spomienky na november

V Nitre sa oslavy 25. výročia Nežnej revolúcie niesli pod názvom Spomienky na november a trvali tri dni. Spomienkové zhromaždenie sa uskutočnilo pri Pamätníku obetiam komunizmu pred MsÚ 14. novembra. Sviečkový pochod, svätá omša a Fórum mladých sa konali 18. novembra.

Oslavy vyvrcholili 24. novembra v divadle Karola Spišáka Festivalom slobody. Organizácie sa na oslavách podieľali PV ZPKO, KPVS, Mesto Nitra, Študentský parlament UFK v Nitre, Univerzitné pastoračné centrum Pavla Straussa a Rehoľa piaristov na Slovensku.

(al)

Štvrtstoročie lži – dá sa to vydržať?

Slovák vydrží všetko. Veď aj preto sme ešte tu. Možno o nejakých desaťtisíc rokov budú Slováci jediní, čo sa uchovajú ako národ. Vďaka tomu, čo všetko znesú.

Takže by mohli znieť aj pravdu, čo je však oveľa ťažšie a nebezpečnejšie. Momentálne má však bežný občan iba zvýšenú teplotu, pretože ho vnútri rozožiera hnis každodenného klamstva. V týchto dňoch hlavne klamstva o „hrdinských dňoch boja za slobodu a demokraciu“. A teplota neklesá, lebo namiesto penicilínu pravdy sa doňho súkajú ďalšie a ďalšie lži, ktoré na seba berú najnepredvídateľnejšie formy, napríklad formy politických strán, či už sociálnej demokracie alebo dokonca kresťanskej demokracie. No tie už neúčinkujú ani len ako placebo, ale iba ako ďalšia dávka dobre nadávkovaného jedu. Tak sa poďme pozrieť a povedať si, čo je to vlastne za lož, ktorá tu všetko rozožiera. A naplno. Pretože pri niektorých chorobách už nepomáha meranie teploty a studené obklady, ale iba kvalitný chirurgický zákrok.

V roku 1945 nám tu naočkovali choleru komunizmu a uvrhli do koloniálnej poroby. Ale držali sme sa. Miestami aj hrdinsky. A postupne sme svojim odporom – nápadným i menej nápadným, svojou každodennou prácou a pomocou kresťanských spôsobov, ktoré nám zanechali naši predkovia, tú choleru upravili na ako tak znesiteľný stav. Ako som vravel, my vydržíme všetko. No v roku 1989 nám odrazu ľudia, ktorí nás tu celý čas terorizovali, vraždili a naprávali naše zadubené hlavy oznámili, že prišla sloboda. Len tak, niekto nám ju daroval z dobrého srdca. Stačí, keď nám prídete trošku pocinkať kľúčmi na námestia a hneď je tu. Sloboda instant na počkanie. Veď ministrovat' viete. A zlý komunizmus sa okamžite ocitne v prepadisku dejín. Takže ho radšej ani nejako veľmi netreba pripomínať.

Amnestia

Hneď prvá falošná karta, ktorú vytiahli z rukáva, stála za to. Amnestia. Priam zhmotnená sloboda. Samozrejme, pre politických väzňov nie, tí si niektorí ešte posedeli aj celý rok po nastolení „slobody“, čo sme vo všeobecnom opojení ani nepostrehli. Veď súdruhovia novinári

Ján Litecký Šveda je aj skvelý hudobník.

Foto archív

nám to ani veľmi nepripomínali. Prepustiť bolo treba hlavne brutálnych zločincov a vrahov. Bolo treba ukázať ľudu, že nie len komunisti boli vrahovia, ale že báť sa treba aj iných. Ktorí nevraždia tak výberovo, ako to robili s nami naši nositelia pokroku, ale len tak, bez výberu, aby sa odrazu začali báť všetci. Treba priznať, že psychologicky to bol majstrovský ťah.

Malú nádej do budúcnosti však vzbudzovala skutočnosť, že na inscenáciu už nepoužili skutočnú mŕtvolu študenta, pričom pre vytrénovaných súdruhov by nebolo nič ľahšie, ale len atrapu vo forme eštebáka, ktorý vstal z mŕtvych. No, možno iba menej chápaným chceli ukázať, že postupne všetci eštebáci spoločensky „vstanú z mŕtvych“ a spolu so svojimi podarenými synáčikmi budú tvoriť crème de la crème slovenskej spoločnosti. Tu ale treba povedať, že to predsa len nebola veľmi výstižná metafora, pretože eštebáci nemohli vstať z mŕtvych, pretože neboli mŕtvi ani sekundu. Musíme si uvedomiť, že aj keď naša milá ŠtB sa oficiálne rozpustila, neprestala existovať a organizovane určovať pravidlá hry ani na sekundu. Iba nabrala iné, modernejšie, dalo by sa povedať „fuzzy“ formy a stala sa ešte efektívnejšou ako pred rokom 1989. Hádam si niekto nemyslí, že taký dokonalý

mechanizmus, budovaný dlhé roky a scenár, ako bol „Veľký november“, ktorý dokonale fungoval, a ktorý vypracovali skúsení súdruhovia až v ďalekej Moskve, by niekto len tak odložil ad acta. Aj s potrebnou vyškolenou obsluhou.

VPN a KDH na scéne

Dve najnespokojnejšie vrstvy obyvateľstva, kritizujúcich intelektuálov a kresťanov priam geniálne podchytili pomocou VPN a KDH. Akurát Mečiar, ktorý nehral úplne presne podľa stanovených pravidiel, im to na pár rokov narušil, najmä rozložením VPN. Ale také KDH funguje dodnes v pôvodných intenciách. Postupne sa však inscenátorom podarilo situáciu znormalizovať. Keďže ich to stálo dosť námahy, odvtedy je Mečiar pre nich zločincom č. 1 a do obehu sa po trockizme, zinovievizme a titoizme pustil aj „mečiarizmus.“ Vtáka poznáš po perí, človeka... Ale o tom niekedy inokedy. Klebeta na okraj – keď jeden dobrý známy, ktorý si myslel, že neviem, že je eštebák, keďže patril medzi tú pretrvávajúcu elitu, ktorá nebola ani v tzv. Cibulkových zoznamoch, niekedy začiatkom 90. rokov neodolal pokušeniu a povedal mi, že „tí zlí komunisti“ plánujú do 20 rokov úplný návrat a so všetkým, myslel som si, že má zvýšenú teplotu. Už si to nemyslím – teraz ju máme my ostatní.

Isteže, ten čo vníma svet na základe hodnôt a pravdy, musel postrehnúť hneď, že ide o podvod. (Akurát, že mu to aj tak nepomohlo.) Veď keď platí, že $2+2=4$, tak to musí platiť rovnako v roku 1989, ako v roku 1945. Takže ak niekto v roku 1989 povedal, že bojuje proti komunizmu, nemohol potom príchod Červenej armády, ktorý znamenal deportácie do gulagov, znásilňovanie, žalárovanie, stratu samostatnosti a postupné nastoľovanie komunizmu označiť ako „oslobodenie“. No naši súdruhovia tak zanovito robia. Dodnes. Od samého začiatku toto bol jeden z pojmov vo funkcii boľševickej čizmy vo dverách, ktorou postupne tie dvere rozkopali dokorán. Žiaľ, mnohí ľudia si to neuvedomili dodnes. To isté platí pre rok 1944, keď komunisti tu prvýkrát začali vraždiť nevinných ľudí, dokonca miestami aj masovo a Zväz partizánov bol jeden

z najväčších podnecovateľov vražedného červeného teroru 50. rokov. No naši iluzionisti odrazu zabudli koľko je 2+2 a do obehu dali ďalšiu politickú lož, na základe ktorej nás všetkých nútia – teda aj obeť – tieto udalosti oslavovať, dokonca ako štátny sviatok. Už len ako nenápadná drobná lož potom vystupuje slovo „protifašistický“ odboj, keď u nás žiadny fašizmus nebol a ani Nemci, ktorí tu následne rozpútali teror, neboli fašisti ale nacisti. To len komunisti ich tak nezmyselne označovali, takže dodnes používame ich slovník.

SAV plná papagájov

Isteže, matematika, v ktorej neplatí, že $2+2=4$ nemá dlhú životnosť. Len koľko to bude trvať? Pretože vďaka vydarenému podvodu majú naši súdruhovia v rukách všetky masmédiá a tvrdo pracujú na tom, aby dokonale zničili aj tie ostatné, ktoré ešte neovládajú a ktoré tu zostali ako relikty z predstieraných hier na demokraciu. Aj za pomoci takých lúmenov, ako je súdružka Vašáryová. Je totiž až dojemné, akí sú naši nositelia pokroku odrazu vyznávači tých najprísnejších poučiek ešte z úsvitu kapitalizmu, napríklad o všemocnosti trhu, ktorý platí aj pre umenie a tlač. Pokiaľ vo vyspelých kapitalistických krajinách funguje premyslená podpora plurality tlače, naši súdruhovia zavádzajú aj kapitalizmus totalitného strihu, keď právo na názor má len ten, kto má peniaze. Veď oni to ináč ani nevedia, pojmy ako sloboda alebo demokracia jednoducho nemajú vo svojich génoch. No nielen masmédiá majú v rukách, ale v podstate všetky páky, vrátane pendrekov, ktoré si už mnohí slobodomyselní Slováci vyskúšali na vlastnej koži. Nebudem tu uvádzať všetky ich matematické výkony, keď $2+2$ je raz 5, raz 17 a keď treba, aj 150. To by bolo treba napísať knihu. Uvediem iba zopár signifikantných „výsledkov“.

Že tu máme ešte stále kopu ulíc pomenovaných po komunistoch, alebo nábrežia po členoch NKVD (gen. Svoboda), to sú ešte tie slabšie úchyľky. Niečo ako $2+2=5$. Aj to, že bolševici si v Bratislave opäť premenovali jeden most na Most SNP, hoci v prvých rokoch naivní mešťania, ktorí si mysleli, že tu ide o protikomunistický prevrat, ho premenovali na Nový most. Horšie to je s tlačou. Po celom Slovensku vychádzajú záplavy najrôznejších tlačovín, len v Bratislave máme každý

týždeň plné schránky všelijakých staroslovanských novín, ktorých je už aj zo päť druhov, no na slovenské nezávislé noviny niet ani papiera, ani peňazí. Rovnako zlé je to s knihami. Knihy sú plné kníhkupectvá, no nejaká slovenská či protikomunistická kniha je popoluškou. Keď vyjdú všelijakí Biľakovci, či dokonca Lorencovia, je to všetko v najlepšom poriadku. No keď vyjdú pamäti nejakého významného nekomunistického politika, tak protestujú dokonca ľudia, ktorých noviny z neznámych príčin nazývajú „historikmi“, ktorým pojem „pramenná literatúra“ evidentne nič nehovorí. To, že SAV sa stala priam strediskom starých komunistov, učenívých papagájov, ktorí tu desaťročia falšovali históriu, hádam ani netreba pripomínať. No a v ÚPN, kde predsa len vyšli niektoré dôležité a potrebné knihy k slovenským dejinám, vydávanie kníh jednoducho zatrhli.

Apropos, spisovatelia a novinári – tak v Česku ako aj na Slovensku (ako ináč) sa za literatúru faktu udeľuje cena Egona Ervína Kischu. Že koncom roku 1918 to bol dokonca veliteľ teroristických Červených gárd vo Viedni, to mu zrejme slúži iba ku cti.

Prerušená pieseň?

Samozrejme, že organizáciu politických väzňov, ktorá súdruhom už dlho pila krv, najmä keď sa v roku 1999 premenovala na „Zväz protikomunistického odboja“, bolo treba aspoň oslabiť založením protiorganizácie, ktorá – čuduj sa svete – si dala meno pôvodnej, premenovanej organizácie. A keď pôvodná organizácia vydáva časopis „Svedectvo“, začali aj oni, so super originálnym názvom „Naše svedectvo“. Čiže použila sa klasická eštebácka technika dezinformácie. Alebo žeby to bola iba hlúposť? Isteže, občas sa aj stane, že sa niekto pomyli a povie, že $2+2=5$. Ale v tomto prípade si to viem len veľmi ťažko predstaviť.

O postoji k zahraničným Slovákom či k zahraničnej Matici slovenskej by sa dal napísať aj román. Komunistickí sudcovia, ktorí prenasledovali nevinných ľudí, pracujú dokonca na Najvyššom súde. To je náhodička, čo? Že prokurátor jednoducho zastaví vyšetrovanie eštebáckych vrážd na kňazoch, ktoré sme tu mali ešte v 80. rokoch, zapadá do celej tejto matematiky ako naolejované hodinové

koliesko. A ktože to učí naše deti? No predsa sami osvedčení marxleninisti. Samozrejme, že učebnice dejepisu robia starí komunisti a na historikov, ktorí majú tú smolu, že vyštudovali históriu na demokratických univerzitách v demokratických krajinách a nie na marxisticko-leninských, sa vedie organizovaný masmediálny pohon. A v SNG si veselo usporiadajú výstavu bolševickej propagandy, vrátane Stalinovej sochy, pod názvom „Prerušená pieseň“. Tých, čo nesledujú výtvarný výstavný život upozorňujem, že vôbec nežartujem. A takto vypočítavať by som mohol prakticky donekonečna.

Ešte ako „bodku za správami“ uvediem, že dodnes vychádza výkladná skriňa našich komunistov, noviny Pravda. Noviny, z ktorých nie kvapká, ale tečie krv nevinných obetí, na ktoré tieto noviny organizovali pohon. Len si skúste predstaviť, že prídete do Nemecka a v kiosku na stanici si kúpite Völkischer Beobachter. To už ako keby niekto povedal, že $2+2=13751$. Nuž ale naši súdruhovia si myslia, že keď oni pochádzajú z vrstiev, ktoré vedeli ledva na prstoch porátať koľko je $1+1$, že takýto výsledok by mohol byť pre niekoho aj primeraný.

Zamatový podvod

K tomu, aby sme čo najlepšie vedeli pochopiť a zhodnotiť to, čo tu prežívame a čo som sa veľmi stručne snažil zhrnúť v predošlých odsekoch si treba uvedomiť, že tzv. zamatový podvod mal tri hlavné ciele. Aby komunisti neboli potrestaní za svoje krvavé zločiny, aby všetky veľké peniaze zostali im a aby zostalo zachované Československo. Dá sa logicky predpokladať, že tými hlavnými privatizérmi mali byť českí súdruhovia, aby Slováci nemali ani len za čo odísť z federácie. Trochu odbočím – spomeňte si na Duckého a na to, ako dlho im to trvalo, než konečne s Ficovou pomocou ovládli ziskovú časť SPP. Veď aj preto prvýkrát, ešte za federácie, odvolali Mečiara a prišiel Čarnogurský, aby mohli nerušene začať s privatizáciou námornej dopravy, letectva a ďalších strategických vecí. Napriek ďalším mečiarovským turbulentiam sa im prvé dva body plánu podarilo splniť na 100 %. Ba aj prekročiť. Iba tretí bod sa nedal splniť, hoci na to minuli nemálo peňazí a energie.

Pokračovanie na 16. strane

Štvrtstoročie lži – dá sa to vydržať?

Dokončenie z 15. strany

Nielen preto, že Mečiar nehral celkom podľa scenára, ale hlavne preto, že tu bola obrovská túžba po samostatnosti, ktorá sa nedala jednoducho potlačiť a to z toho dôvodu, že úspech celého scenára bol založený práve na tom, že sa tu predstavila demokracia. A keďže prirodzene zostali vládnuť „oni“, tak sa za to Slovákom aspoň mstia, ako len vládu a neprestávajú v kuse pľuť do slovenskej polievky. Veď stačí si zapnúť televízor, a to ani nemusí ísť nejaká „Československá superstar“, pretože tam rovnako ako do rozhlasu majú prístup iba vyznávači slovenskej sebanenávisti.

Takže už sa vôbec nemôžeme čudovať, že 6. X. 1938 a 14. III. 1939 nielen že nie sú štátne sviatky, ale dokonca ani len pamätné dni. Na samostatnom Slovensku. Najmä nenávisť k I. Slovenskej republike je u našich komunistov a ich dietskych prakticky nekonečná. Veď už v roku 1944, keď cítili za chrbtom Stalinovu armádu, ako prvých začali vraždiť slovenských politikov. Ešte dávno pred nemeckými perzekúciami. Tých politikov, ktorí im nielenže nesiahali na život, ale ani len na živobytie! Za čo?! Za protizidovské zákony to určite nebolo, ako sa nám to snažia teraz nahovoriť nejakí chytráci, veď fyzické prenasledovanie Židov bola ich špecialita. Stačí si pripomenúť udalosti okolo prvého celoslovenského zjazdu partizánov 4. augusta 1946 v Bratislave, ktoré vyústili do pogromu bratislavských Židov. Ale aj keď našim inscenátorom udržanie ČSR nevyšlo, na druhej strane tá časť scenára, aby do slovenskej politiky nepripustili nikoho z ľudí akokoľvek duchovne či personálne spojených so slovenskou samostatnosťou či nebudaj so Slovenským štátom, tá im vyšla dokonale. Veď na tom pracovali najneskôr od roku 1987 a ako sme už spomínali, všetky médiá mali a stále majú v rukách, nebol to zase až taký ťažký problém.

Hrdosť na chvoste

Napokon – personálnu politiku, dnes by sme to mohli nazvať aj „hardware“, majú naši súdruhovia takrečeno v krvi, tej sa priučili u tých najväčších majstrov z ro-

ku 1917. Nemáš človeka – nemáš problém. Dodnes žnú úrodu z teroru z 50. rokov a z genocídy, ktorú tu spáchali na slovenskej inteligencii po roku 1945. Alebo si spomeňme na Jána Budaja. Celý čas to bol udatný revolucionár a hrdina tribún, no len čo raz neopatrne pripustil, že slovenská otázka by nemusela byť až také tabu, súdruhovia v tom momente vypárali, že má nejaký podozrivý zápis v papierocho ŠtB. A keď trochu dlhšie sledujeme tie hry s eštebáckymi zoznamami, odrazu zistíme zaujímavú skutočnosť. Podľa „našich“ médií informátori ŠtB boli vlastne iba samí slovenskí vlastenci. Podobne to bolo aj s buržoáznymi nacionalistami.

Ján Košiar a Ján Litecký Šveda na kongrese INTERASSO v Bukurešti.

Foto archív

Takže čudujeme sa, že tu vládne klíma znechutenia a rozkladu, keď všetko je skrz-naskrz podvodom? Že výskumy národnej hrdosti, ako ten z Chicagskej univerzity, nás dávajú na chvost? Kto je pyšný na lož? A mladý človek to cíti, a tak radšej uteká – či už za hranice, či od politiky. Nuž ale presne toto kominterna chce! Netreba zabudnúť, že ani kultúra a umenie nemá voľný rozmach, naopak, je ešte viac chorá ako ostatné oblasti. Majitelia peňazí (ktože by to tak len mohol byť?) nám donekonečna nanucujú komediantov a grafomanov, ktorí sa buď osvedčili v predošlom režime, alebo sú to ich synovia. Lebo z ostatných majú strach? Slovenské televízne archívy sa vymazávajú a ničia. A za tým všetkým sa zdanlivo nenápadne podsúva, ale zato

s naliehavosťou otrepaného refrénu – „veď sa pozrite na nás, nijaká česťnosť a morálka vás nespasí, len promiskuita a kradnutie donekonečna, len sa pozrite, ako si žijeme!“ – a toto sa stáva etalónom fungovania v postupne širších a širších vrstvách spoločnosti. Rozklad, bahno, syfilis, vši a mor ...

Ale podme ďalej. A stále naplno. Skúsme sa opýtať: aká je vôbec váha pravdy v týchto časoch? Nuž, asi nemá váhu ani len toho eura, na ktoré dnes materialisti všetko preratávajú, pretože v časoch, keď vládnu lúpežné bandy bez morálky, človek si nemôže byť ničím istý. Maxim Gorkij ešte v roku 1918 napísal, že keď sa bolševici dostanú k moci, rozkradnú všetko. A pokračuje: „... všetko, čo sa dá vykradnúť, sa kradne, a všetko, čo sa dá predať, sa predáva; vo Fedosii kšeftujú vojaci dokonca aj s ľuďmi – privliekli na trh z Kaukazu turecké, arménske a kurdske ženy a predávajú ich za dvadsaťpäť rubľov za kus. To je veľmi „originálne“ a máme sa čím chváliť – také niečo sa nestalo ani za Veľkej francúzskej revolúcie“. No a najhoršie na tom je, že títo potomkovia Lenina a VOSR nám postupom času vládnu s čoraz menšími a menšími zábranami. Práve rok 1989 bol pre nich eldorádom, pretože dovtedy rabovali podstatne menej. Čiastočne kvôli prísnejším stranickým predpisom, čiastočne preto, že na nich dozeral Veľký brat, aby až tak celkom nedehtonostovali ich ideologický konštrukt. Navyše, bol to ekonomicky veľmi nevykonný systém a tak na kradnutie toho až tak veľa nezostávalo.

Keďže komunisti a eštebáci tu prakticky všetko rozkradli a budovať nevedia, pre bežného občana tu žiadny blahobyt, ako ho poznal z kapitalistických krajín, nenastal. No naši majstri lži sa nezapreli ani teraz a ihneď vyšli s novým podvodom. Predsa to všetko ten zlý kapitalizmus, veď ako sme sa mali za socializmu dobre! Ich lži sú síce brutálne primitívne, no ohurujú svojou bezočivosťou a intenzitou. Na rozširovanie tejto lži súdruhovia – samozrejme, že organizovane, veď tak fungujú celý čas – používajú už aj internet a od určitého času nám každú chvíľu chodia správy, ako sa tu úžasne budovalo a aký tu bol raj na zemi. Pričom práve oni

z nás za 40 rokov spravili žobrákov Európy. Asi si fakt myslia, že všetci ľudia sú sprostí. Nuž – podľa seba súdím teba. Pri týchto svojich výlevoch akurát vždy zabudnú spomenúť, ktože nám to tu práve túto formu primitívneho kapitalizmu zaviedol. A či ten minulý blahobyť a budovanie porovnávali s Hondurasom, alebo to bolo s Ugandou. A akí virtuózi čísel to voľakedy boli! Veď by stačilo jednoduché porovnanie toť hneď so susedom, koľko fabrík sa po vojne vybudovalo v takom agrárnom Rakúsku a koľko u nás, alebo porovnali sa ich platy a naše, prípadne ešte dôchodky – no naši majstri štatistiky, ktorou nás tu celé roky ohurovali, nejak vyšli z formy a odrazu sa nezmôžu ani na najjednoduchšie porovnávacie tabuľky. Len na prostú lož, goebbelsovsky donekonečna omieľanú. Z médií sa len horkoťažko dozvieme, že náš bežný občan aj dnes, tak ako voľakedy má oproti bežnému Európanovi ani nie tretinový plat. Ale aj to v podstate iba vtedy, ak chce niekto povedať, akí sú tí Slováci sprostí a nezvládajú prosperitu... Čo si myslíte, milí súdruhovia, kdeže to má korene? Môj synovec, inžinier chémie, keď si chcel zarobiť, tak išiel do Nórska robiť lešenára. Zaujímavé, prakticky denne chodím po Bratislave okolo rozostavaných stavieb, ale nikde som ešte nestretol ani jedného nórskeho inžiniera chémie, ktorý by robil u nás lešenára.

Nie étos, výpalné

Ale vráťme sa ešte k I. Slovenskej republike. Organickou súčasťou novembrovej lži je aj neustále komunistické propagandistické ťaženie proti nej. Dokonca stále rovnakým primitívnym slovníkom, ako si ho zostavili ešte v 50. rokoch. Pri potláčaní akejkolvek kladnej zmienky by nebolo to najhoršie, že sa nerátajú niektoré športové tituly, či známky by chceli číslovať až od roku 1993, ako keby tu bol vtedy Madagaskar. Takéto a podobné lapálie – to sú len spôsoby pouličnej luzy, ktorá je zvyknutá na to, že je bez tradície a svojich predkov si nikdy nepamätá. To úplne najškodlivejšie však je, že sa hodilo cez palubu, čo bolo na nej najcennejšie. Isteže, mala aj svoje chyby, ako každá spoločnosť zakliesnená vo svojej dobe, ale mala dve hlavné prednosti, ktoré sa tresťuhodne premárnili. Bol to étos budovania a étos vzdorovania. Naši súdruhovia

to obrátili na hlavu, a tak namiesto budovania tu máme iba vyberanie výpalného, od partizánov až po oligarchov. Bolševici v zmysle marxistickej náuky prácou opovrhovali ako otroctvom, ktoré bolo treba odstrániť, takže nikdy si nevedeli zarobiť peniaze poctivou prácou, nehovoriac už o podnikaní, ktorého paródiu nám tu predvádzajú súčasní oligarchovia. Absolútnym vrcholom sú zatiaľ zdravotné poisťovne, keď si dali do zákonov, že my všetci im povinne prispievame na ich vily a mercedesy. No a namiesto umenia vzdorovať brutálnym a mocným nacistom tak, aby sa neohrozili základné vitálne záujmy spoločnosti, ako nám to celých šesť rokov ukazovali politici I. SR, sme tu mali odrazu iba nekonečné podlizovanie. A celý čas mimoriadne intenzívne. Najsamprv Prahe a Moskve, no a keď sa pomery zmenili, rovnako servilne posluchujú Bruselu a Washingtonu. A naďalej Prahe, samozrejme. Voči nej sa dodnes správajú ako Pavlovov pes, veď k tomu bola vedená celá ich výchova, či už funkciami alebo šibenicami. Navyše, s veľkou chuťou nám tu zavádzajú McDisney amerikanizmus, ktorý je iba odvrátenou tvárou sovietskej propagandy.

Keď už sme pri tých známkach – za 1. SR sme tu nemali nijakých Hitlerov, Himmlerov či nemeckých vojakov. No len o pár rokov neskôr a až do roku 1990(!) sme tu mali na známkach 28 Leninov a 11 Stalinov a zo sovietskych vojakov na československých známkach by sme ľahko postavili aj celú rotu, nehovoriac o ďalšej sovietskej propagande.

Byť pripravený

A ešte jedna mimoriadne škodlivá vec z minulého režimu nám tu aj s našimi postkomunistami, ako sa súdruhovia teraz slušne nazývajú, zostala. Vylučovanie veľkej časti spoločnosti na základe názorového fundamentalizmu. Tak ako voľakedy aj dnes, kto nie je z ich partie, je buď zločinec, alebo duševne chorý, pred tým sú zatvorené všetky brány kariéry, či už v politike, ekonomike, umení, alebo v ostatných významnejších oblastiach. Najnovší taktický pojem z ich kováčne lži je „extrémizmus“, ktorým ako kladivom bijú po hlave každého, kto sa nechce podriaďiť tejto nekominterne. Miestami tu vládne atmosféra, ako keby sme tu mali občiansku vojnu. No kto chce budo-

vať, ten potrebuje všetky schopnosti, ktoré daná spoločnosť môže vygenerovať, akokoľvek by sa na prvý pohľad zdali protichodné. Len tak môže fungovať zdravá spoločnosť. Slovo demokracia sa u nás stalo iba chytráckym a prázdny politickým heslom bez akéhokoľvek významu.

Zostáva nám už len dúfať, že aj podvod musí mať nejaké svoje fyzické hranice, pretože metafyzické určite má. A v tom je naša nádej. Iste, moc nastolená v roku 1945 bola taká brutálna a veľká, že keď si naši súdruhovia zmysleli, že spravia „demokratickú“ inscenáciu, nemali sme najmenšiu šancu do nej zasiahnuť. Iba každodennou činnosťou trochu obrusovať najostrejšie hrany. Tak ako to robíme už od toho roku 1945, aby sa tu aspoň trochu dalo žiť. Nesmieme sa nechať úplne znechutiť, to by im iba vyhovovalo. A zatiaľ inú možnosť nemáme. Veď sami už nám neraz dali na vedomie, že sme to my, ktorí môžeme byť radi, že tá inscenácia bola nežná. Nádej môžeme vidieť v tom, že bolševici sú ľudia bez hlbokkej duševnej kultúry a bez koreňov, takže by sme ich postupne predsa len mali poprerašťať našimi koreňmi a časom prídu aj nejaké výhonky, ktoré nestihnú hneď olámať... Nevieme odhadnúť, koľko to ešte môže trvať. Ale ak chceme byť pripravení, musíme v prvom rade poznať situáciu, v ktorej sa nachádzame.

Ján Litecký Šveda

P.S. Niektorým mojim priateľom, ktorí priškripnutí dobou vstúpili do komunistického strany chcem povedať, že tento článok nie je proti komunistom en gros. Pretože aj medzi nimi sa našli budovatelia, akurát že práve tých vždy starostlivo odstavili. Veď naša nekominterná nešla budovať, ale rabovať. Tento článok bol hlavne proti prevahe tuposti a hrubosti, s ktorou sme sa vďaka chytráckemu prevratu dodnes nevysporiadali. Takže nech sa nesťažujú na mňa, že sa rýpem v starých témach. Toto nie sú staré témy, naopak, píšem len o tom najsúčasnejšom, čo nás páli tu a teraz. Ak sa cítia dotknutí, nech sa obrátia na tých svojich bývalých spolustraníkov, ktorí ešte neopustili staré maniere a naďalej tu šíria lži a primitívnu hrubosť. Tých nech sa snažia skultivovať. Popri pravde aj dobré mravy, rovnako ako bontón či vkus, pomáhajú viesť dobrý život. V každej spoločnosti.

Paradoxy života

Dokončenie z minulého čísla

S Vojtechom Ottmarom pokračujeme v rozhovore od momentu, keď sme sa ho opýkali, či ho počas vyšetrovania prinútili k niečomu sa priznať. Nemuseli, z čoho chceli, z toho ho obvinili. Poskytovanie informácií Hlasu Ameriky a Rádiu Slobodná Európa vyhodnotili ako ostro zamerané proti základom republiky.

Takže základ republiky tvorila skorumpovaná súdružka Litvajová a jej podobní ľudia. Po 8,5 mesiacoch vyšetrovania ma prepustili a vrátil som sa do atómk.

A tým sa to skončilo? Neodsúdili vás?

Po prvej vyšetrovacej väzbe ma neodsúdili, prepustili ma na slobodu, vrátil som sa do atómk a ešte som skoro rok robil. Ale atómka mala svoje oddelenie eštebe, lebo to bol podnik zvláštnej dôležitosti. A tam si ma dal eštebák po pár dňoch predvolať a vo svojej kancelárii medzi štyrmi očami ma navádzal na spoluprácu. Že teraz všetci v podniku vedia, že som bol pre politiku zatvorený, že si predtým mnou nebudú dávať pozor na ústa, že budú hovoriť to, čo si myslia. Že sa nemusím báť, že oni ich nezatvoria, len chcú vedieť, čo si naozaj myslia. Chcel aby som podpísal spoluprácu. Povedal som mu, prosím vás, ako by som sa sám na seba pozerá? Ja by som sa zrovna obesil. Toto vám nepodpíšem ani keby čo bolo. Tak som robil skoro rok, ale za ten čas ma stále súdili - krajský súd, najvyšší súd, mňa, Cvečka a Novotného.

Vy ste sa odvolávali?

Nie, krajský prokurátor Šubert sa stále odvolával. On bol námestníkom generálneho prokurátora SR pre veci politické. Jemu sa máli, lebo krajský sudca, doktor Sabo navrhoval, že dostačujúcim trestom je vyšetrovacia väzba. Ale Šubert trval na svojom a tak sme mali šesť súdnych

pojednávání. Vo vyšetrovacej väzbe som mal 8 mesiacov obhajcu, ktorého mi určili, nakoľko mi hrozil vysoký trest za podvracanie republiky. Po 8 mesiacoch ho zrušili, lebo vraj ide o prísne tajný proces, tak musíme mať všetci obhajcu, ktorý požíva zvláštnu dôveru štátu. Takže dva týždne pred prepustením z vyšetrovacej väzby mi určili novú obhajkyňu doktorku Buzgoovú, vedúcu advokátskej kancelárie v Dunajskej Strede. Neskôr si vyúčtovala 5 tisíc korún, hoci počas celého súdneho procesu sa zmohla na jedinou vetu: prosím súd, aby zobral na vedomie, že menovaný mal na pracovisku dobré

Na výročnej schôdzi. Zľava Peter Jašek (ÚPN SR), Anton Malacký, podpredseda PV ZPKO, Vojtech Ottmar, predseda RO PV ZPKO v Trnave a Jozef Škorvaga, jeden zo zakladateľov organizácie politických väzňov na Slovensku.

Foto archív

výsledky a v mieste bydliska požíva dobrú povest. To bola celá jej obhajoba. Dovtedy sa na pojednávaniach ani nezúčastňovala. Odsúdil nás Štefan Minárik, predseda Najvyššieho súdu SR v Bratislave. Tibora Novotného na 5 rokov, mňa na dva roky a Severína Cvečku na rok. S tým, že predvolanie do väzenia dostanem. Keď som mal už ísť do väzenia, znova si ma dal ten eštebák z atómk zavolať a znova mi navrhoval spoluprácu. A ja som to znova odmietol.

Čo vám ponúkal?

Že teraz pôjdem do väzenia, a že pôjdem medzi politických väzňov, s ktorými sa iste skamarátim. A oni budú rozprávať, čo pripravujú. Útek

za hranice a tak. Dal mi jedno číslo, že keď poviem vo väzení dozorcovi, že si chcem zavolať na toto číslo, tak on mi to umožní z jeho kancelárie. A že keď mu poviem, čo tí väzni chystajú, bude to pre mňa užitočné a výhodné. Znovu som to odmietol.

Kedy ste sa teda prihlásili do väzenia?

Pred Vianocami v roku 1984. Z Bratislavy nás väzenský autobus rozviezol do väzníc v Ilave a v Leopoldove. V autobuse nás bolo tridsať, ale iba dvaja sme boli politickí väzni a iba my dvaja sme mali putá na rukách. V Ilave som bol zavretý s politickými väzňami. Robili sme hlboko pod zemou, cínovali sme konččky bužíriek do televízorov pre Teslu Orava. A tie sa namáčali do lepu, potom do cínu a v trichlore sa

umývali. V miestnosti nás bolo asi 40. A tá miestnosť bola taká zadymená od trichlóru, že nebolo vidno k druhému stolu. Tam nebolo vetranie, nemali sme respirátory, kto tam robil dlhšie, mal tbc zaručenú.

Odsedeli ste si celý trest?

Celý. Keď som sa v roku 1987 vrátil do atómk oznámili mi, že ako bývalý politický väzeň nemôžem robiť v atómke. Bol som jediný zamestnanec podniku, ktorého prepustili bez písomnej výpovede. Do občianskeho preukazu mi dali pečiatku a prepustili ma. A v kádrovom posudku som mal napísané: bol zatvorený za podvracanie republiky.

Eva Zelenayová

PRIPOMÍNAME SI

V decembri si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov a priaznivcov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

50 rokov

Pflugová Zuzana, Spišská Nová Ves
23.12.1964

55 rokov

Gadušová Anastázia, Levoča 28.12.1959

70 rokov

Mikušková Marta, Bratislava 24.12.1944
Petrušová Ľudmila, Dvorany nad Nitrou 3.12.1944
Ihnátová Emília, Košice 22.12.1944

80 rokov

Minariková Mária, Slanická Osada
21.12.1934

82 rokov

Tomčová Rozália, Klokočov 22.12.1932
Benčík Matej, Komárno 16.12.1932

83 rokov

Hampelová Zuzana, Banská Bystrica 6.12.1931
Kuľa Pavol, Levoča 18.12.1931
Hrabovec Gustáv, Dolný Kubín 24.12.1931

84 rokov

Volanský Ján, Kotešová 25.12.1930

85 rokov

Slugeňová Mária, Levoča 25.12.1929
Slimáková Eva, Limbach 22.12.1929

86 rokov

Máte Július, Lučenec 17.12.1928

87 rokov

Poldauf Alojz, Ing., Banská Bystrica 28.12.1927

88 rokov

Mazáková Anna, Púchov 17.12.1926

89 rokov

Petro Ján, Humenné 18.12.1925
Jubilantom srdečne blahoželáme.

PRISPELI NA ČINNOSŤ

Kiaba Daniel, Ing., Nováky 100 EUR
Mikuš Tibor, Suchá nad Parnou 100 EUR
Vavrová Rozália, Bratislava 10 EUR
OZ Z lásky k človeku 165 EUR
Juruš Ignác, Dlhá pri Trnave 1000 EUR
Hoffbauer Roman, Ing., Bratislava 100 EUR
Sympatizantka z Levoče 10 EUR
Semeš Anton, Bratislava 100 EUR

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie.

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku 88 rokov, 4. novembra 2014, zomrel dlhoročný predseda Regionálnej pobočky PV ZPKO v Poprade **Mgr. Zolo KUKULA**. Posledná rozlúčka sa konala 7. novembra 2014 na cintoríne v Poprade Veľkej.

† Vo veku 85 rokov, 23. novembra 2014, zomrel hospodár Regionálnej organizácie PV ZPKO v Nitre **Karol ŠRANK**. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala 27. novembra 2014 na miestnom cintoríne vo Veľkom Lapáši. Rozlúčky sa zúčastnila predsedníčka Regionálnej organizácie PV ZPKO v Nitre Alžbeta Loudová.

Pozostalým prejavujeme úprimnú sústrasť.

JUBILEUM

Politický väzeň komunistického režimu **Ing. Karol Ďubek** zo Sečoviec sa tohto roku dožil okrúhleho životného jubilea 85 rokov. Je dlhoročným členom pobočky PV ZPKO v Trebišove. Na ďalšej životnej púti mu prajú veľa síl, šťastia a zdravia, členovia PV ZPKO Trebišov

STALO SA

2. decembra 1946 sa začal proces proti J. Tisovi, A. Machovi a F. Ďurčanskému pred Národným súdom v Bratislave. Členmi senátu boli: predseda JUDr. Igor Daxner a šiesti prísediaci (všetci evanjelického vyznania alebo komunistickí ateisti). Žalobcami boli JUDr. Ludo-vít Rigan, JUDr. Juraj Šujan a vojenský prokurátor plukovník JUDr. Anton Rašla.

AKTIVITY PREDSEDNÍCTA PV ZPKO

■ **Predsedníctvo PV ZPKO rozhodlo**, že najbližší XII. snem organizácie sa uskutoční v zmysle stanov (článok 13) v polovici júna 2015.

■ **Predsedníctvo rozhodlo**, že moderátorom Republikovej rady PV ZPKO 3.12.2014 bude Ing. Ján Litecký Šveda.

■ **Do funkcie ekonómky** od 1.12.2014 nastupuje Eva Litecká Švedová.

Zmena predplatného

Republiková rada PV ZPKO na svojom rokovaní 3. 12. 2014 rozhodla, že vzhľadom na finančnú situáciu, zvyšuje sa predplatné za časopis Svedectvo od 1. januára 2015 a to na sumu 10 eur za rok.

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasi s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciame na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak nebude vychádzať, akoby sme stratili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda nepravíci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdu podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodláme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na číslo účtu: **4000128109/3100, špecifický symbol: 1212**, alebo sa kontaktujú na tel. číslach 0905 737 790 a 0902 199 429. Darcom úprimne ďakujeme.

Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

Krajská prokuratura v Bratislave

11

0025 / 84

1 Kv 0068/84 - 10

Bratislava, 2. mája 1984

-5-

812 65 Krajský súd v Bratislave

Podané osobne

PRISNE TAJNE

Krajský súd

B r a t i s l a v a

Väzba

Podľa § 176 ods. 1 Tr. por. podávam

• b ž a l o b u

na :

- 1/ obv. Tibora **N o v o t n é h o** , nar. 12.8.1947 v Plavec-
kom Štvrtku, trvale bytom
v Maľeckách, Nádražná ul.
č. 8, okr. Bratislava-vi-
diak, zamestnaného ako výp-
ravca ČSD, Prevádzkový od-
diel Bratislava, Železnič-
ná stanica Veľké Leváre,
vo väzbe od 20.9.1983,
- 2/ obv. Severína **C v e č k u** , nar. 18.5.1943 v Štefanove,
trvale bytom Hutisko-Solanec
č. 307, okr. Vsetín, zamestna-
ného ako baník OKR Baňa Sta-
říč, Frýdek Místek, závod 3
Chlebovice, vo väzbe od 6.10.
1983,
- 3/ obv. Vojtecha **O t t m a r a** , nar. 8.7.1945 v Trnave, tr-
vale bytom v Trnave, Guskova
ul. 29, zamestnaného ako maj-
ster v Atomevej elektrárni,